ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ
SYSTEM OF NATIONAL ACCOUNTS
ÑÈÑÒÅÌÀ ÍÀÖÈÎÍÀËÜÍÛÕ Ñ×ÅÒÎÂ

Ազգային հաշիվների համակարգը (ԱՀՀ) ազատական տնտեսակարգ ունեցող երկրներում մակրոտնտեսական գործընթացների նկարագրման և վերլուծության համար կիրառվող փոխկապակցված ցուցանիշների համակարգ է:

Համակարգի առանցքային ցուցանիշը համարվում է համախառն ներքին արդյունքը (ՀՆԱ), որը բնութագրում է երկրում՝ տնտեսության բոլոր ճյուղերում արտադրված ապրանքների և ծառայությունների արժեքը՝ վերջնական սպառման, կուտակման և զուտ արտահանման համար նախատեսվող:

Այս բաժնում ազգային հաշիվների համակարգից բերված են միայն համախառն ներքին արդյունքի ցուցանիշները (մնացած հաշիվները ԼՂՀ-ում դեռևս չեն հաշվարկվում):

ՀՆԱ-ն հաշվարկվում է երեք եղանակներով՝ արտադրական, եկամուտների ձևավորման և եկամուտների օգտագործման (ծախսային) (ներկայումս ԼՂՀ-ում կիրառվում են ՀՆԱ-ի հաշվարկման երկու եղանակներ՝ արտադրական և եկամուտների ձևավորման):

Արտադրական եղանակով ՀՆԱ-ն ստացվում է որպես ապրանքների և ծառայությունների ողջ թողարկման և միջանկյալ սպառման տարբերություն կամ որպես տնտեսության ճյուղերում ստեղծված ավելացված արժեքի հանրագումար: Ընդ որում, ըստ ճյուղերի ավելացված արժեքի ծավալները հաշվարկվում են հիմնական գներով, որոնք չեն ներառում ապրանքների և ներմուծման հարկերը, սակայն ներառում են ապրանքների և ներմուծման սուբսիդիաները: Շուկայական գներով ՀՆԱ-ի հաշվարկման համար անհրաժեշտ է ավելացնել ապրանքների և ներմուծման զուտ (առանց սուբսիդիաների) հարկերը:

Ըստ եկամուտների ձևավորման աղբյուրների ՀՆԱ-ի հաշվարկման եղանակը ԼՂՀ-ում

The System of National Accounts (SNA) is a system of interrelated indicators which are used for description and analysis of macro-economic processes in countries with market economy.

The key indicator of the system is the **Gross Domestic Product** (GDP), which characterizes the value of goods and services produced in all branches of the economy and is intended for final consumption, capital formation and net exports.

This part gives only the GDP indicators from the SNA (other accounts are not calculated in NKR yet).

GDP can be calculated in three ways: from the production side, from the use side, and through sources of incomes (GDP can be calculated in NKR in two ways: from production side, and through sources of incomes).

GDP calculated with the production method is the difference between the output of goods and services for the whole country, on the one hand, and intermediate consumption, on the other hand, or the sum of values added created in branches of the economy. The values added by branches are here calculated at basic prices, i.e. excluding taxes on products, but including subsidies on products. To calculate GDP at market prices, net taxes (less subsidies) on products and imports are required to be added.

The method of constructing GDP through sources of incomes is one of the two methods used in NKR to

Ñèñòåìà íàöèîíàëüíûõ ñ÷åòîâ (ÑÍÑ) – ñèñòåìà âçàèìîñâÿçàííûõ ïîêàçàòåëåé, ïðèìåíÿåìàÿ äëÿ îïèñàíèÿ è àíàëèçà ìàêðîýêîíîìè÷åñêèõ ïðîöåññîâ â ñòðàíàõ ñ ðûíî÷íîé ýêîíîìèêîé.

Êëþ÷åâûì ïîêàçàòåëåì ñèñòåìû ÿâëÿåòñÿ âàëîâîé âíóòðåííèé ïðîäóêò (ÂÂÏ), õàðàêòåðèçóþùèé ñòîèìîñòü òîâàðîâ è óñëóã, ïðîèçâåäåííûõ â ñòðàíå âî âñåõ îòðàñëÿõ ýêîíîìèêè è ïðåäíàçíà÷åííûõ äëÿ êîíå÷íîãî ïîòðåáëåíèÿ, íàêîïëåíèÿ è ÷èñòîãî ýêñïîðòà.

Â äàííîì ðàçäåëå èç ñèñòåìû íàöèîíàëüíûõ ñ÷åòîâ ïðåäñòàâëåíû òîëüêî ïîêàçàòåëè âàëîâîãî âíóòðåííåãî ïðîäóêòà (îñòàëüíûå ñ÷åòà â ÍÊÐ ïîêà íå ðàññ÷èòûâàþòñÿ).

ÂÂÏ ìîæåò áûòü ðàññ÷èòàí òðåìÿ ìåòîäàìè: ïðîèçâîäñòâåííûì, ìåòîäîì ôîðìèðîâàíèÿ ÂÂÏ ïî èñòî÷íèêàì äîõîäîâ è ìåòîäîì èñïîëüçîâàíèÿ äîõîäîâ (â ÍÊÐ ÂÂÏ ðàññ÷èòûâàåòñÿ äâóìÿ ìåòîäàìè: ìåòîäîì ïðîèçâîäñòâà è ìåòîäîì îáðàçîâàíèÿ äîõîäîâ).

ÂÂÏ ïðè ðàñ÷åòå ïðîèçâîäñòâåííûì ìåòîäîì ïîëó÷àåòñÿ êàê ðàçíîñòü ìåæäó âûïóñêîì òîâàðîâ è óñëóã â öåëîì ïî ñòðàíå, ñ îäíîé ñòîðîíû, è ïðîìåæóòî÷íûì ïîòðåáëåíèåì – ñ äðóãîé, èëè êàê ñóììà äîáàâëåííûõ ñòîèìîñòåé, ñîçäàâàåìûõ â îòðàñëÿõ ýêîíîìèêè. Ïðè ýòîì, îáúåìû äîáàâëåííîé ñòîèìîñòè ïî îòðàñëÿì ðàññ÷èòûâàþòñÿ â îñíîâíûõ öåíàõ, òî åñòü, íå âêëþ÷àþùèõ íàëîãè íà ïðîäóêòû, íî âêëþ÷àþùèõ ñóáñèäèè íà ïðîäóêòû. Äëÿ ðàñ÷åòà ÂÂÏ â ðûíî÷íûõ öåíàõ íåîáõîäèìî äîáàâèòü ÷èñòûå (çà âû÷åòîì ñóáñèäèé) íàëîãè íà ïðîäóêòû è èìïîðò.

Ìåòîä ôîðìèðîâàíèÿ ÂÂÏ ïî èñòî÷íèêàì äîõîäîâ ÿâëÿåòñÿ

կիրառվող ՀՆԱ-ի հաշվարկման երկու եղանակներից մեկն է: Սակայն դա անկախ հաշվարկ չի համարվում, քանի որ ընդունված մեթոդաբանության համաձայն, եկամտային ոչ բոլոր ցուցանիշներն են ստացվում ուղղակի հաշիվներից, դրանց մի մասը հաշվարկվում է հաշվեկշռման եղանակով:

Ըստ եկամուտների աղբյուրների համախառն ներքին արդյունքի ձևավորումն արտացոլում է անմիջապես արտադրական գործընթացին մասնակցող միավորների, ինչպես նաև պետական հիմնարկների և տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունների կողմից ստացած սկզբնական եկամուտները: Այս հաշվարկներում համախառն շահույթը (համախառն խառը եկամուտը) հանդիսանում է հաշվեկշռող հոդված և որոշվում է որպես արտադրական եղանակով հաշվարկված համախառն ներքին արդյունքի (շուկայական գներով) և աշխատողների աշխատանքի վարձատրության ու արտադրության և ներմուծման զուտ հարկերի տարբերություն:

Նշված եղանակը կիրառվում է ոչ թե ՀՆԱ-ի անվանական ծավալի կամ դինամիկայի որոշման, այլ միայն դրա արժեքային կառուցվածքի վերլուծության համար:

Արտադրության հաշիվն արտացոլում է անմիջականորեն արտադրական գործընթացին վերաբերող գործառնությունները: Այս հաշվում որոշվում է համախառն ներքին արդյունքի հաշվարկման հիմքը հանդիսացող ավելացված արժեքը:

Թողարկումն իրենից ներկայացնում է հաշվետու տարում տնտեսությունում արտադրված ապրանքների և ծառայությունների ընդհանուր արժեքը:

Ապրանքների արտադրությունն իր մեջ ներառում է այնպիսի ճյուղեր, ինչպիսիք են արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, անտառային տնտեսությունը, շինարարությունը և ապրանքների արտադրության գործունեության այլ

calculate GDP within the SNA.

But it is not independent because not all indicators of incomes can be measured directly and some of them are calculated with the balance method.

The calculation of Gross Domestic Product through sources of incomes reflects primary incomes receivable by entities directly involved the process of production, and also by general government and non-profit institutions serving households. Here, the gross operating surplus (gross mixed income) is a balancing item, which is defined as the difference between the Gross Domestic Product at market prices, calculated with the production method, and compensation of employees and net taxes on production and imports.

This method is only used to analyse the value structure of GDP, but not to determine its nominal volume or change.

Production account records transactions directly linked to the production process. In this account the value added is defined, which is basis for calculating the Gross Domestic Product.

Output is the value of goods and services produced in the economy during a year.

Output of goods includes such branches as industry, agriculture, forestry, construction, other branches producing goods .

îäíèì èç двуõ ìåòîäîâ èñ÷èñëåíèÿ â ÍÊÐ ÂÂÏ â ðàìêàõ ðàñ÷åòîâ ïî ÑÍÑ.

Îäíàêî, îí íå ÿâëÿåòñÿ ñàìîñòîÿòåëüíûì, ïîñêîëüêó, â ñîîòâåòñòâèè ñ ïðèíÿòîé ìåòîäîëîãèåé, íå âñå ïîêàçàòåëè äîõîäîâ ïîëó÷àþòñÿ ïóòåì ïðÿìîãî ñ÷åòà, ÷àñòü èç íèõ èñ÷èñëÿåòñÿ áàëàíñîâûì ìåòîäîì.

Ôîðìèðîâàíèå âàëîâîãî âíóòðåííåãî ïðîäóêòà ïî èñòî÷íèêàì äîõîäîâ îòðàæàåò ïåðâè÷íûå äîõîäû, ïîëó÷àåìûå åäèíèöàìè, íåïîñðåäñòâåííî ó÷àñòâóþùèìè â ïðîèçâîäñòâå, à òàêæå ãîñóäàðñòâåííûìè ó÷ðåæäåíèÿìè è íåêîììåð÷åñêèìè îðãàíèçàöèÿìè, îáñëóæèâàþùèìè äîìàøíèå õîçÿéñòâà. Â ýòîì ðàñ÷åòå âàëîâàÿ ïðèáûëü (âàëîâîé ñìåøàííûé äîõîä) ÿâëÿåòñÿ áàëàíñèðóþùåé ñòàòüåé è îïðåäåëÿåòñÿ êàê ðàçíèöà ìåæäó âàëîâûì âíóòðåííèì ïðîäóêòîì, ðàññ÷èòàííûì ïðîèçâîäñòâåííûì ìåòîäîì â ðûíî÷íûõ öåíàõ, îïëàòîé òðóäà ðàáîòíèêîâ è ÷èñòûìè íàëîãàìè íà ïðîèçâîäñòâî è íà èìïîðò.

Äàííûé ìåòîä èñïîëüçóåòñÿ äëÿ àíàëèçà ñòîèìîñòíîé ñòðóêòóðû ÂÂÏ, à íå äëÿ îïðåäåëåíèÿ åãî íîìèíàëüíîãî îáúåìà èëè äèíàìèêè.

Ñ÷åò ïðîèçâîäñòâà îòðàæàåò îïåðàöèè, îòíîñÿùèåñÿ íåïîñðåäñòâåííî ê ïðîöåññó ïðîèçâîäñòâà. Â ýòîì ñ÷åòå îïðåäåëÿåòñÿ äîáàâëåííàÿ ñòîèìîñòü, ñîñòàâëÿþùàÿ îñíîâó èñ÷èñëåíèÿ âàëîâîãî âíóòðåííåãî ïðîäóêòà.

Âûïóñê ïðåäñòàâëÿåò ñîáîé ñóììàðíóþ ñòîèìîñòü òîâàðîâ è óñëóã, ïðîèçâåäåííûõ â ýêîíîìèêå â îò÷åòíîì ïåðèîäå.

Ïðîèçâîäñòâî òîâàðîâ âêëþ÷àåò â ñåáÿ òàêèå îòðàñëè êàê ïðîìûøëåííîñòü, ñåëüñêîå õîçÿéñòâî, ëåñíîå õîçÿéñòâî, ñòðîèòåëüñòâî, ïðî÷èå âèäû äåÿòåëüíîñòè ïî ïðîèçâîäñòâó òîâàðîâ.

տեսակները:

Ծառայությունների արտադրությունն ընդգրկում է տրանսպորտի, կապի, առևտրի, նյութատեխնիկական մատակարարման, բնակարանային և կոմունալ տնտեսության, արվեստի, առողջապահության, կենցաղային, բանկային (և այլ ֆինանսավարկային) և այլ ծառայությունները:

Միջանկյալ սպառումը կազմված է այն ապրանքների ու ծառայությունների արժեքից, որոնք հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբողջությամբ սպառվում կամ վերափոխվում են արտադրության ընթացքում: Միջանկյալ սպառման մեջ չի մտնում հիմնական կապիտալի սպառումը:

Միջանկյալ սպառման կազմում առանձին դիրքով ներառվում են ֆինանսական միջնորդների (բանկերի) անուղղակիորեն չափվող ծառայությունները:

Համախառն ավելացված արժեքը հաշվարկվում է ճյուղային մակարդակով՝ որպես ապրանքների և ծառայությունների թողարկման ու միջանկյալ սպառման տարբերություն: «Համախառն» տերմինը ցույց է տալիս, որ ցուցանիշն իր մեջ ներառում է հիմնական կապիտալի արժեքի սպառումն արտադրության գործընթացում:

Արտադրության և ներմուծման զուտ հարկերը ներառում են ապրանքների և ներմուծման հարկերը, արտադրության այլ հարկերը: «Զուտ» տերմինը նշանակում է, որ հարկերը ցույց են տրվում առանց համապատասխան սուբսիդիաների:

Ապրանքների հարկերը ներառում են այն հարկերը, որոնց չափերն ուղղակիորեն կախված են թողարկված արտադրանքի և մատուցված ծառայությունների արժեքից: Դրանց թվին են դասվում ավելացված արժեքի հարկը, ակցիզային հարկը և այլն: Ներմուծման հարկը ներմուծվող ապրանքներից և ծառայություններից գանձվող հարկն է:

Սուբսիդիաները պետական բյուջեից որոշակի ապրանքների և ծառայությունների արտադրու-

Output of services includes services of transport, commu-nications, trade, material supply, housing and public utilities, culture, health care, banking (and other financial-credit) services, etc.

Intermediate consumption is equal to the value of goods and services, transformed or consumed in the current process of production for the reporting period. The intermediate consumption does not include consumption of fixed capital.

Intermediate consumption also covers payments of financial intermediation services indirecty measured.

Gross value added is calculated at the level of branches of the economy as the value of output of goods and services less the value of intermediate consumption. The term “Gross” means, that the value added includes the value of fixed capital consumed in the process of production.

Net taxes on production and imports include taxes on products and imports and other taxes on production. The term “Net” means that taxes are shown excluding related subsidies.

Taxes on products include taxes whose rates directly depend on the value of goods produced and services rendered. Taxes on products include: value added tax (VAT), excise, etc. Taxes on imports are those levied on imported goods and services.

Subsidies are current non-comprehensible payments from the State budget to

Ïðîèçâîäñòâî óñëóã âêëþ÷àåò óñëóãè òðàíñïîðòà, ñâÿçè, òîðãîâëè, ìàòåðèàëüíî-òåõíè÷åñêîãî ñíàáæåíèÿ, æèëèùíîãî è êîììóíàëüíîãî õîçÿéñòâà, êóëüòóðû, çäðàâîîõðàíåíèÿ, áûòîâûå óñëóãè, áàíêîâñêèå (è ïðî÷èå ôèíàíñîâî-êðåäèòíûå) óñëóãè è äð.

Ïðîìåæóòî÷íîå ïîòðåáëåíèå ñîñòîèò èç ñòîèìîñòè òîâàðîâ è óñëóã, êîòîðûå òðàíñôîðìèðóþòñÿ èëè ïîëíîñòüþ ïîòðåáëÿþòñÿ â ïðîöåññå ïðîèçâîäñòâà â îò÷åòíîì ïåðèîäå. Ïîòðåáëåíèå îñíîâíîãî êàïèòàëà íå âõîäèò â ñîñòàâ ïðîìåæóòî÷íîãî ïîòðåáëåíèÿ.

Â ñîñòàâ ïðîìåæóòî÷íîãî ïîòðåáëåíèÿ âêëþ÷àåòñÿ îòäåëüíîé ïîçèöèåé ïîòðåáëåíèå êîñâåííî èçìåðÿåìûõ óñëóã ôèíàíñîâîãî ïîñðåäíè÷åñòâà (áàíêîâ).

Âàëîâàÿ äîáàâëåííàÿ ñòîèìîñòü èñ÷èñëÿåòñÿ íà óðîâíå îòðàñëåé êàê ðàçíîñòü ìåæäó âûïóñêîì òîâàðîâ è óñëóã è ïðîìåæóòî÷íûì ïîòðåáëåíèåì. Òåðìèí “âàëîâàÿ” óêàçûâàåò íà òî, ÷òî ïîêàçàòåëü âêëþ÷àåò ïîòðåáëåííóþ â ïðîöåññå ïðîèçâîäñòâà ñòîèìîñòü îñíîâíîãî êàïèòàëà.

×èñòûå íàëîãè íà ïðîèçâîäñòâî è èìïîðò âêëþ÷àþò íàëîãè íà ïðîäóêòû è íà èìïîðò è äðóãèå íàëîãè íà ïðîèçâîäñòâî. Òåðìèí “÷èñòûå” îçíà÷àåò, ÷òî íàëîãè ïîêàçàíû çà âû÷åòîì ñîîòâåòñòâóþùèõ ñóáñèäèé.

Íàëîãè íà ïðîäóêòû âêëþ÷àþò íàëîãè, ðàçìåð êîòîðûõ ïðÿìî çàâèñèò îò ñòîèìîñòè ïðîèçâåäåííîé ïðîäóêöèè è îêàçàííûõ óñëóã. Ê íàëîãàì íà ïðîäóêòû îòíîñÿòñÿ: íàëîã íà äîáàâëåííóþ ñòîèìîñòü, àêöèçû è äð. Íàëîãè íà èìïîðò – ýòî íàëîãè íà èìïîðòèðóåìûå òîâàðû è óñëóãè.

Ñóáñèäèè – òåêóùèå íåêîìïåíñèðóåìûå âûïëàòû èç ãîñóäàðñòâåííîãî áþäæåòà ïðåäïðèÿòèÿì ïðè óñëîâèè ïðîèç-

թյան նպատակով ձեռնարկություններին տրամադրվող անհատույց ընթացիկ վճարներն են:

Արտադրության այլ հարկերը բաղկացած են այն բոլոր հարկերից, որոնցով հարկվում են արտադրող միավորներն արտադրության գործընթացի կամ արտադրության գործոնների օգտագործման հետ կապված, բացի ապրանքների հարկերից: Այդպիսի հարկերի չափերն ուղղակիորեն կախված չեն արտադրության ծավալներից և շահութաբերությունից: Դրանք չեն ներառում նաև կառուցվածքային միավորների ստացած շահույթի կամ այլ եկամուտների վրա ցանկացած հարկերը: Արտադրության այլ հարկերից են բնական պաշարների օգտագործման համար վճարները (բնապահպանության վճար), հողի, արտադրության մեջ օգտագործվող շենքերի ու շինությունների (անշարժ գույք) պարբերական հարկերը, արտոնագրային վճարները, պետական տուրքերը և այլն:

Եկամուտների ձևավորման հաշիվը հանդիսանում է եկամուտների սկզբնական բաշխման հաշվի բաղկացուցիչ մասը: Այն արտացոլում է անմիջականորեն ապրանքների ու ծառայությունների արտադրության գործընթացին մասնակցող կառուցվածքային ռեզիդենտ միավորների կողմից վճարած սկզբնական եկամուտները:

Կառուցվածքային միավորը համարվում է երկրի **ռեզիդենտ**, եթե այդ տարածքում է գտնվում դրա տնտեսական շահերի կենտրոնը, այսինքն՝ եթե այն զբաղվում կամ նախատեսում է զբաղվել տնտեսական գործունեության որևէ տեսակով կամ գործառնություններով երկար ժամանակահատվածում, սովորաբար այն հավասարեցվում է մեկ տարվա:

Աշխատողների աշխատանքի վարձատրությունը որոշվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձու աշխատողներին կատարած աշխատանքների համար գործատուի կողմից դրամական կամ բնեղեն ձևով վճարած բոլոր վարձատրությունների գումարով: Աշխատողների աշխատանքի վարձատրությունը հաշվառվում է

enterprises provided those enterprises are really producing particular goods and services.

Other taxes on production consist of all taxes, except taxes on products, payable by enterprises in connection with their participation in the production process. The rates of these taxes do not directly depend on the volume and profitability of production.

They do not include taxes on profit or other incomes received by enterprises. Other taxes on production include taxes on use of natural resources (environment tax), payments for land (land on tax), licenses, state duties and levies payable by enterprises and organizations, real-estate tax.

Generation of income account is a constituent element of primary distribution of income accounts. It reflects primary incomes payable by resident institutional units directly engaged in the process of production of goods and services.

An institutional unit is considered to be **resident** within a country when it has a centre of economic interest in that territory, i.e. is engaged or is going to get engaged in some economic activities or transactions during a long period, usually assimilated to one year.

Compensation of employees is defined as remuneration, in cash or in kind, payable to employees for work done during the accounting period. Compensation of employees is recorded on the basis of gross amounts and includes contributions to social insurance schemes, income tax deductions, and other payments, payable by employees, even if these

âîäñòâà èìè îïðåäåëåííîãî âèäà òîâàðîâ è óñëóã.

Äðóãèå íàëîãè íà ïðîèçâîäñòâî ñîñòîÿò èç âñåõ íàëîãîâ, êîòîðûìè îáëàãàþòñÿ ïðîèçâîäÿùèå åäèíèöû â ñâÿçè ñ èõ ïðîèçâîäñòâîì èëè èñïîëüçîâàíèåì ôàêòîðîâ ïðîèçâîäñòâà, êðîìå íàëîãîâ íà ïðîäóêòû. Ðàçìåð òàêèõ íàëîãîâ ïðÿìî íå çàâèñèò îò îáúåìà è ðåíòàáåëüíîñòè ïðîèçâîäñòâà. Îíè íå âêëþ÷àþò òàêæå ëþáûå íàëîãè íà ïðèáûëü èëè èíûå äîõîäû, ïîëó÷àåìûå èíñòèòóöèîíàëüíîé åäèíèöåé. Ê äðóãèì íàëîãàì íà ïðîèçâîäñòâî îòíîñÿòñÿ: íàëîãè çà ïîëüçîâàíèå ïðèðîäíûìè ðåñóðñàìè (ýêîëîãè÷åñêèé íàëîã), ïëàòà çà çåìëþ (çåìåëüíûé íàëîã), ïëàòà çà ïàòåíòû, ãîñóäàðñòâåííàÿ ïîøëèíà è ñáîðû, âçèìàåìûå ñ ïðåäïðèÿòèé è îðãàíèçàöèé, íàëîã íà íåäâèæèìîñòü.

Ñ÷åò îáðàçîâàíèÿ äîõîäîâ ÿâëÿåòñÿ ñîñòàâíîé ÷àñòüþ ñ÷åòîâ ïåðâè÷íîãî ðàñïðåäåëåíèÿ äîõîäîâ. Îí îòðàæàåò âûïëàòó ïåðâè÷íûõ äîõîäîâ èíñòèòóöèîíàëüíûìè åäèíèöàìè-ðåçèäåíòàìè, íåïîñðåäñòâåííî ó÷àñòâóþùèìè â ïðîèçâîäñòâå òîâàðîâ è óñëóã.

Èíñòèòóöèîíàëüíàÿ åäèíèöà ñ÷èòàåòñÿ ðåçèäåíòîì ýêîíîìèêè ñòðàíû, åñëè îíà èìååò íà åå òåððèòîðèè öåíòð ýêîíîìè÷åñêîãî èíòåðåñà, òî åñòü, åñëè îíà çàíèìàåòñÿ èëè ñîáèðàåòñÿ çàíèìàòüñÿ êàêèìèëèáî âèäàìè ýêîíîìè÷åñêîé äåÿòåëüíîñòè èëè îïåðàöèÿìè â òå÷åíèå äëèòåëüíîãî ïåðèîäà âðåìåíè, îáû÷íî ïðèðàâíèâàåìîãî ê îäíîìó ãîäó.

Îïëàòà òðóäà ðàáîòíèêîâ îïðåäåëÿåòñÿ ñóììîé âñåõ âîçíàãðàæäåíèé â äåíåæíîé èëè íàòóðàëüíîé ôîðìå, âûïëà÷èâàåìûõ ðàáîòîäàòåëÿìè ðàáîòíèêàì çà ðàáîòó, âûïîëíåííóþ èìè â òå÷åíèå îò÷åòíîãî ïåðèîäà. Îïëàòà òðóäà ðàáîòíèêîâ ó÷èòûâàåòñÿ íà îñíîâå íà÷èñëåííûõ ñóìì è âêëþ÷àåò â ñåáÿ ñóììû îò÷èñëåíèé íà ñîöèàëüíîå ñòðàõî-

հաշվեգրված գումարներով և իր մեջ ընդգրկում է նաև սոցիալական ապահովագրության վճարները, եկամտահարկը և այլ վճարները, որոնք ենթակա են վճարման աշխատողների կողմից:

Համախառն (զուտ) շահույթն իրենից ներկայացնում է ավելացված արժեքի այն մասը, որը մնում է արտադրողներին վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրության և արտադրության հարկերի վճարման հետ կապված ծախսերը կատարելուց հետո: «Համախառն» կամ «զուտ» շահույթ տերմինը տվյալ դեպքում ցույց է տալիս, թե արտադրության գործընթացում հիմնական կապիտալի սպառումը հաշվի առնված է նշված ցուցանիշում, թե ոչ:

Տնային տնտեսություններին պատկանող կազմակերպությունների արտադրական գործունեության արդյունքում ձևավորված շահույթը կոչվում է համախառն խառը եկամուտ, քանի որ այն արտացոլում է ինչպես ձեռնարկատիրոջ կողմից կատարած աշխատանքի վարձատրությունը, այնպես էլ ձեռնարկատիրական շահույթը:

Գնահատման սկզբունքները: Համակարգում գնահատումն ընթացիկ գներով իրականացվում է գործառնություններում փաստացի օգտագործված գներով:

ՀՆԱ-ի արտադրությունն ու օգտագործումը գնահատվում են այն ընթացիկ շուկայական գներով, որոնք գերակշռում են արտադրանքի արտադրության և օգտագործման ժամանակահատվածում:

Տնտեսության տարբեր ճյուղերում արտադրության և եկամուտների ձևավորման կառուցվածքի վրա հարկերի և սուբսիդիաների դրույքաչափերի տարբերության ազդեցությունը չեզոքացնելու համար ճյուղային ցուցանիշները գնահատվում են հիմնական գներով:

Հիմնական գինը արտադրողի միավոր ապրանքի կամ ծառայության գինն է, առանց ապրանքների և ներմուծման հարկի, սակայն ներառյալ ապրանքների և ներմուծման սուբսիդիաները:

Ոչ շուկայական ապրանք-

are actually deducted by administration and paid directly to social insurance funds, tax services or any other institutions on behalf of the employees.

Gross (or net) operating surplus of the economy is the part value added which remains with producers after deducting outlays related to the remuneration of employees and taxes on production. The terms “gross” and “net” in this case show if this indicator includes or excludes consumption of fixed capital in the process of production.

The income formed as a result of “unincorporated enterprises” owned by households is called **“Gross mixed income”**, because it reflects both remuneration of work done by the owner of enterprise and enterpreneural income.

Principles of valuation. In the SNA, valuation is made at current prices used at the moment of transactions.

Production and use of GDP is valued at current market prices ruling in the period of production or use of products.

In order to eliminate the influence of various taxes and subsidies in different branches of the economy on the structure of production and generation of income, indicators by branches are valued at basic prices.

Basic price is the amount receivable by the producer for a unit of a good or service excluding any taxes on products and imports, but including subsidies on products and imports.

Non-market goods and services

âàíèå, íàëîãîâ íà äîõîäû è äðóãèå âû÷åòû, êîòîðûå ïîäëåæàò óïëàòå ðàáîòíèêàìè.

Âàëîâàÿ (÷èñòàÿ) ïðèáûëü ïðåäñòàâëÿåò ñîáîé òó ÷àñòü äîáàâëåííîé ñòîèìîñòè, êîòîðàÿ îñòàåòñÿ ó ïðîèçâîäèòåëåé ïîñëå âû÷åòà ðàñõîäîâ, ñâÿçàííûõ ñ îïëàòîé òðóäà ðàáîòíèêîâ è óïëàòîé íàëîãîâ íà ïðîèçâîäñòâî. Òåðìèí “âàëîâàÿ” èëè “÷èñòàÿ” â äàííîì ñëó÷àå óêàçûâàåò íà òî, âêëþ÷àåò èëè íå âêëþ÷àåò ýòîò ïîêàçàòåëü ïîòðåáëåíèå â ïðîöåññå ïðîèçâîäñòâà îñíîâíîãî êàïèòàëà.

Ïðèáûëü, îáðàçóþùàÿñÿ â ðåçóëüòàòå ïðîèçâîäñòâåííîé äåÿòåëüíîñòè ïðåäïðèÿòèé, íàõîäÿùèõñÿ â ñîáñòâåííîñòè äîìàøíèõ õîçÿéñòâ, íîñèò íàçâàíèå âàëîâîãî ñìåøàííîãî äîõîäà, ïîñêîëüêó îíà îòðàæàåò êàê îïëàòó ðàáîòû, âûïîëíåííîé ñîáñòâåííèêîì ïðåäïðèÿòèÿ, òàê è ïðèáûëü îò ïðåäïðèíèìàòåëüñòâà.

Ïðèíöèïû îöåíêè. Îöåíêà â òåêóùèõ öåíàõ îñóùåñòâëÿåòñÿ â ñèñòåìå ïî öåíàì, ôàêòè÷åñêè èñïîëüçóåìûì â îïåðàöèÿõ.

Ïðîèçâîäñòâî è èñïîëüçîâàíèå ÂÂÏ îöåíèâàþòñÿ â òåêóùèõ ðûíî÷íûõ öåíàõ, ïðåîáëàäàþùèõ â ïåðèîä, ê êîòîðîìó îòíîñèòñÿ ïðîèçâîäñòâî èëè èñïîëüçîâàíèå ïðîäóêöèè.

Äëÿ óñòðàíåíèÿ âëèÿíèÿ ðàçëè÷íûõ ñòàâîê íàëîãîâ è ñóáñèäèé â ðàçëè÷íûõ îòðàñëÿõ ýêîíîìèêè íà ñòðóêòóðó ïðîèçâîäñòâà è îáðàçîâàíèÿ äîõîäîâ îòðàñëåâûå ïîêàçàòåëè ïðèâîäÿòñÿ â öåíàõ ïî îñíîâíûì öåíàì.

Îñíîâíàÿ öåíà–öåíà, ïîëó÷àåìàÿ ïðîèçâîäèòåëåì çà åäèíèöó òîâàðà èëè óñëóãè, èñêëþ÷àÿ ëþáûå íàëîãè íà ïðîäóêòû è íà èìïîðò, íî ñ ó÷åòîì ñóáñèäèé íà ïðîäóêòû è íà èìïîðò.

Íåðûíî÷íûå òîâàðû è óñëóãè îöåíèâàþòñÿ ñ èñïîëüçî-

ներն ու ծառայությունները գնահատվում են կամ շուկայում իրացվող նմանատիպ ապրանքների ու ծառայությունների գներով, եթե դա հնարավոր է որոշել, կամ արտադրության ծախսերով, եթե շուկայական գինը բացակայում է (մասնավորապես այդպես են գնահատվում պետական հիմնարկների և ոչ առևտրային կազմակերպությունների ծառայությունները):

ՀՆԱ-ի հաշվարկներում արտադրանքի թողարկման, միջանկյալ սպառման, շահույթի և նյութական շրջանառու միջոցների պաշարների փոփոխության ցուցանիշները հաշվարկվում են առանց **հոլդինգային շահույթի (վնասի)**, որը ներկայացնում է արտադրանքի այն մեծությունը, որը ձևավորվել է արտադրանքի պահեստում գտնվելու ընթացքում նրա գնի փոփոխության արդյունքում: Սղաճի պայմաններում հոլդինգային շահույթը (վնասը) կարող է զգալի լինել:

Համադրելի (նախորդ տարվա) գներով վերագնահատումը կատարվում է ինչպես ըստ արտադրված համախառն ներքին արդյունքի, այնպես էլ ըստ դրա օգտագործման ցուցանիշների: ՀՆԱ-ի արտադրության ցուցանիշների վերագնահատումը համադրելի գներով իրականացվում է կրկնակի դեֆլյատացիայի եղանակի կիրառումով, որի ժամանակ ավելացված արժեքի մեծությունը ստացվում է որպես համադրելի գներով գնահատված թողարկման և միջանկյալ սպառման մեծությունների տարբերություն:

Թողարկման և միջանկյալ սպառման վերագնահատումը համադրելի գներով կատարվում է երկու եղանակներով.

•հաշվետու ժամանակաշրջանի տվյալները դեֆլյատավորելով ընթացիկ գներով համապատասխան գների ինդեքսներով.

•բազային տարվա տվյալները՝ ընթացիկ գներով, ֆիզիկական ծավալի ինդեքսներով կամ քանակական ինդիկատորներով էքստրապոլյացիայի եղանակով:

ՀՆԱ-ի օգտագործման ցու-

are valued at market prices of similar goods and services sold at the market when it is possible to determine these, or, by expenditures on pro-duction (specifically, services of government and non-profit insti-tutions are valued in this way), when market prices are not available.

In the SNA, output, intermediate consumption, operating surplus and increase in inventories are calculated, **excluding holding gains (losses)**, which are defined as the value of products created due to changes in prices during the period when the products were held in stocks. Under the conditions of high inflation holding gains (losses) could be sizeable.

Revaluation at comparative prices (of previous year) is made for GDP both from the production side and from the use side.

The indicators of the production of GDP are revaluated at comparative prices with the double deflation method where the value added at comparative prices is the difference between the value of output and the value of intermediate consumption at comparative prices.

Revaluation of output and intermediation consumption at comparable prices is made by two methods:

• deflation of data at current prices for the accounting period with corresponding price indices.

• extrapolation of data at current prices for the base year with physical indices or the quantum indicators.

To revaluate the indicators of use

âàíèåì ðûíî÷íîé öåíû ïîäîáíûõ òîâàðîâ è óñëóã, ðåàëèçóåìûõ íà ðûíêå, åñëè åå âîçìîæíî óñòàíîâèòü, èëè ïî çàòðàòàì íà ïðîèçâîäñòâî, åñëè ðûíî÷íàÿ öåíà îòñóòñòâóåò (â ÷àñòíîñòè, òàê îöåíèâàþòñÿ óñëóãè ãîñóäàðñòâåííûõ ó÷ðåæäåíèé è íåêîììåð÷åñêèõ îðãàíèçàöèé).

Â ðàñ÷åòàõ ïî ÑÍÀ ïîêàçàòåëè âûïóñêà, ïðîìåæóòî÷íîãî ïîòðåáëåíèÿ, ïðèáûëè è ïðèðîñòà ìàòåðèàëüíûõ îáîðîòíûõ ñðåäñòâ èñ÷èñëÿþòñÿ áåç õîëäèíãîâîé ïðèáûëè (óáûòêà), ïðåäñòàâëÿþùåé ñîáîé âåëè÷èíó ñòîèìîñòè, êîòîðàÿ îáðàçîâàëàñü â ðåçóëüòàòå èçìåíåíèÿ öåí íà íåå çà ïåðèîä íàõîæäåíèÿ ïðîäóêöèè â çàïàñàõ. Â óñëîâèÿõ èíôëÿöèè õîëäèíãîâàÿ ïðèáûëü (óáûòîê) ìîæåò áûòü äîâîëüíî çíà÷èòåëüíîé.

Ïåðåîöåíêà â ñîïîñòàâèìûå (ïðåäûäóùåãî ãîäà) öåíû ïðîèçâîäèòñÿ êàê ïî ïðîèçâåäåííîìó âàëîâîìó âíóòðåííåìó ïðîäóêòó, òàê è ïî ïîêàçàòåëÿì åãî èñïîëüçîâàíèÿ. Ïåðåîöåíêà ïîêàçàòåëåé ïðîèçâîäñòâà ÂÂÏ â ñîïîñòàâèìûå öåíû îñóùåñòâëÿåòñÿ ñ èñïîëüçîâàíèåì ìåòîäà äâîéíîãî äåôëÿòèðîâàíèÿ, ïðè êîòîðîì âåëè÷èíà äîáàâëåííîé ñòîèìîñòè â ñîïîñòàâèìûõ öåíàõ ïîëó÷àåòñÿ êàê ðàçíîñòü ìåæäó ñòîèìîñòüþ âûïóñêà è ñòîèìîñòüþ ïðîìåæóòî÷íîãî ïîòðåáëåíèÿ, îöåíåííûìè â ñîïîñòàâèìûõ öåíàõ.

Ïåðåîöåíêà âûïóñêà è ïðîìåæóòî÷íîãî ïîòðåáëåíèÿ â ñîïîñòàâèìûå öåíû ïðîèçâîäèòñÿ ñ èñïîëüçîâàíèåì äâóõ ìåòîäîâ:

• äåôëÿòèðîâàíèåì äàííûõ çà îò÷åòíûé ïåðèîä â òåêóùèõ öåíàõ ñîîòâåòñòâóþùèìè èíäåêñàìè öåí;

• ýêñòðàïîëèðîâàíèåì äàííûõ çà áàçèñíûé ãîä â òåêóùèõ öåíàõ èíäåêñàìè ôèçè÷åñêîãî îáúåìà èëè íàòóðàëüíûìè èíäèêàòîðàìè.

Äëÿ ïåðåîöåíêè â ñîïîñòàâèìûå öåíû ïîêàçàòåëåé èñïîëüçîâàíèÿ ÂÂÏ

ցանիշների համադրելի գներով վերագնահատման համար կիրառվում են համապատասխան գների ինդեքսներ (սպառողական գների ինդեքսը, կապիտալ ներդրումների գների ինդեքսը և այլն) և քանակային ինդիկատորներ:

ՀՆԱ-ի ինդեքս-դեֆլյատորն ընթացիկ գներով ՀՆԱ-ի մեծության հարաբերությունն է նախորդ ժամանակաշրջանի համադրելի գներով գնահատված դրա ծավալին: Ի տարբերություն ապրանքների և ծառայությունների գների ինդեքսի՝ ՀՆԱ-ի դեֆլյատորը բնութագրում է աշխատանքի վարձատրության, շահույթի (ներառյալ խառը եկամուտները), հիմնական կապիտալի սպառման փոփոխությունները գների փոփոխման արդյունքում, ինչպես նաև զուտ հարկերի անվանական ծավալի փոփոխությունը:

of GDP at constant prices, relevant price indices (consumer price index, capital investments price index, etc.) and quantum indicators were applied.

GDP deflator index is ratio of GDP at current prices to GDP at comparable prices of the previous period.

Unlike the prices index of goods and services, the GDP deflator measures change in compensation of employees, operating surplus (including mixed income), and consumption of fixed assets arisen from changes in prices and nominal net taxes.

.

ïðèìåíÿþòñÿ ñîîòâåòñòâóþùèå èíäåêñû öåí (èíäåêñ ïîòðåáèòåëüñêèõ öåí, èíäåêñ öåí êàïèòàëüíûõ âëîæåíèé è ò.ï.) è íàòóðàëüíûå èíäèêàòîðû.

Èíäåêñ-äåôëÿòîð ÂÂÏ – îòíîøåíèå ÂÂÏ, èñ÷èñëåííîãî â òåêóùèõ öåíàõ, ê îáúåìó ÂÂÏ, èñ÷èñëåííîãî â ñîïîñòàâèìûõ öåíàõ ïðåäûäóùåãî ïåðèîäà. Â îòëè÷èå îò èíäåêñà öåí íà òîâàðû è óñëóãè äåôëÿòîð ÂÂÏ õàðàêòåðèçóåò èçìåíåíèå îïëàòû òðóäà, ïðèáûëè (âêëþ÷àÿ ñìåøàííûå äîõîäû) è ïîòðåáëåíèÿ îñíîâíîãî êàïèòàëà â ðåçóëüòàòå èçìåíåíèÿ öåí, à òàêæå íîìèíàëüíîãî îáúåìà ÷èñòûõ íàëîãîâ.

117. ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ
GROSS DOMESTIC PRODUCT
ÂÀËÎÂÛÉ ÂÍÓÒÐÅÍÍÈÉ ÏÐÎÄÓÊÒ

(շուկայական գներով, մլն դրամ)
(at market prices, mln. drams) (â ðûíî÷íûõ öåíàõ, ìëí. äðàìîâ)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Համախառն ներքին արդյունքը Gross domestic product	**26477.8**	**33883.7**	**42830.0**	**51379.4**	**61885.9**	**70791.0**	**87148.1**	Âàëîâûé âíóòðåííèé ïðîäóêò
այդ թվում՝ of which:								â òîì ÷èñëå:
ապրանքների արտադրություն output of goods	12513.4	17913.4	23019.6	22987.6	27582.3	28265.3	34667.6	ïðîèçâîäñòâî òîâàðîâ
որից՝ of which:								èç íèõ:
արդյունաբերություն industry	2521.1	4240.1	8810.2	8234.7	11366.0	10496.3	12076.9	ïðîìûøëåííîñòü
անտառային տնտեսություն forestry	72.4	84.6	89.6	111.4	145.6	137.7	227.6	ëåñíîå õîçÿéñòâî
գյուղատնտեսություն agriculture	8623.6	11698.8	11442.2	10094.9	9800.0	11128.2	13777.4	ñåëüñêîå õîçÿéñòâî
շինարարություն coustruction	1296.3	1889.9	2677.6	4546.6	6270.8	6503.1	8585.7	ñòðîèòåëüñòâî
ծառայությունների արտադրություն output of services	13677.3	15522.6	19016.5	26932.7	31569.5	38022.7	47084.9	ïðîèçâîäñòâî óñëóã
ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ (-) financial intermediation services indirectly measured (-)	576.0	735.3	830.8	1360.5	2072.0	2058.0	2345.8	êîñâåííî èçìåðÿåìûå óñëóãè ôèíàíñîâîãî ïîñðåäíè÷åñòâà (-)
ապրանքների և ներմուծման զուտ հարկեր net taxes on products and imports	863.1	1182.9	1624.7	2819.7	4806.1	6561.0	7741.4	÷èñòûå íàëîãè íà ïðîäóêòû è íà èìïîðò

118. ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ (ընթացիկ գներով)
STRUCTURE OF PRODUCTION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (at current prices)
СТРУКТУРА ПРОИЗВОДСТВА ВАЛОВОГО ВНУТРЕННЕГО ПРОДУКТА (в текущих ценах)

(տոկոսներով՝ ընդհանուրի նկատմամբ)
(in percents of total) (в процентах к итогу)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Համախառն ներքին արդյունքը (շուկայական գներով) Gross domestic product (at market prices)	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	Âàëîâûé âíóòðåííèé ïðîäóêò (â ðûíî÷íûõ öåíàõ)
այդ թվում՝ of which:								â òîì ÷èñëå:
ապրանքների արտադրություն output of goods	47.3	52.9	53.7	44.7	44.5	39.9	39.8	ïðîèçâîäñòâî òîâàðîâ
այդ թվում՝ of which:								â òîì ÷èñëå:
արդյունաբերություն industry	9.5	12.5	20.6	16.0	18.4	14.8	13.9	ïðîìûøëåííîñòü

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
անտառային տնտեսություն forestry	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	ëåñíîå õîçÿéñòâî
գյուղատնտեսություն agriculture	32.6	34.5	26.7	19.6	15.8	15.7	15.8	ñåëüñêîå õîçÿéñòâî
շինարարություն construction	4.9	5.6	6.3	8.8	10.1	9.2	9.8	ñòðîèòåëüñòâî
ծառայությունների արտադրություն output of services	51.7	45.8	44.4	52.4	51.0	53.7	54.0	ïðîèçâîäñòâî óñëóã
ֆինանսական միջնորդու-թյան անուղղակիորեն չափ-վող ծառայություններ(-) indirectly measured services of financial intermediation (-)	2.2	2.2	1.9	2.6	3.3	2.9	2.7	êîñâåííî èçìåðÿåìûå óñëóãè ôèíàíñîâîãî ïîñðåäíè÷åñòâà (-)
ապրանքների և ներմուծման զուտ հարկեր net taxes on products and imports	3.3	3.5	3.8	5.5	7.8	9.3	8.9	÷èñòûå íàëîãè íà ïðîäóêòû è íà èìïîðò

119. ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ
CHANGES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT
ÈÇÌÅÍÅÍÈÅ ÂÀËÎÂÎÃÎ ÂÍÓÒÐÅÍÍÅÃÎ ÏÐÎÄÓÊÒÀ

(տոկոսներով՝ նախորդ տարվա նկատմամբ)
(in per cent to previous year) (в процентах к предыдущему году)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Համախառն ներքին արդյունքը շուկայական գներով Gross domestic product (at market prices)	**111.3**	**120.2**	**118.2**	**114.1**	**110.1**	**108.8**	**114.3**	Âàëîâûé âíóòðåííèé ïðîäóêò (â ðûíî÷íûõ öåíàõ)
այդ թվում՝ of which:								â òîì ÷èñëå:
ապրանքների արտադրություն output of goods	119.9	132.5	123.3	103.9	108.2	103.9	113.3	ïðîèçâîäñòâî òîâàðîâ
այդ թվում՝ of which:								â òîì ÷èñëå:
արդյունաբերություն industry	124.4	168.8	197.8	95.7	121.0	105.8	108.1	ïðîìûøëåííîñòü
անտառային տնտեսություն forestry	91.4	115.5	105.9	124.4	130.7	90.3	155.4	ëåñíîå õîçÿéñòâî
գյուղատնտեսություն agriculture	124.7	120.6	95.1	97.1	89.8	105.4	121.4	ñåëüñêîå õîçÿéñòâî
շինարարություն coustruction	90.1	141.7	132.8	159.6	125.4	98.2	106.9	ñòðîèòåëüñòâî
ծառայությունների արտադրություն (output of services)	104.9	109.1	111.3	123.7	109.4	108.2	114.9	ïðîèçâîäñòâî óñëóã
ֆինանսական միջնորդու-թյան անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ indirectly measured services of financial intermediation	132.2	138.0	115.8	183.2	158.5	100.6	108.8	êîñâåííî èçìåðÿåìûå óñëóãè ôèíàíñîâîãî ïîñðåäíè÷åñòâà

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
ապրանքների և ներմուծման զուտ հարկեր net taxes on products and imports	116.4	130.7	130.1	182.8	156.3	137.8	113.0	÷èñòûå íàëîãè íà ïðîäóêòû è íà èìïîðò
ՀՆԱ-ի ինդեքս-դեֆլյատորը, %-ով GDP index-deflator, in %	99.6	106.5	106.9	105.1	109.4	105.1	107.8	Èíäåêñ-äåôëÿòîð ÂÂÏ, â %

120. ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇԻՎ (ընթացիկ գներով)
PRODUCTION ACCOUNT (at current prices)
Ñ×ÅÒ ÏÐÎÈÇÂÎÄÑÒÂÀ (â òåêóùèõ öåíàõ)

(մլն դրամ)
(mln. drams) (ìëí. äðàì)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Ռեսուրսներ Resources								Ðåñóðñû
Թողարկում հիմնական գներով Output at basic prices	54935.4	68899.4	82460.2	93778.1	109547.9	124860.8	152011.3	Âûïóñê â îñíîâíûõ öåíàõ
Ապրանքների և ներմուծման հարկեր Taxes on products and imports	1007.1	1334.3	1810.3	3057.3	5071.5	6844.8	8103.7	Íàëîãè íà ïðîäóêòû è íà èìïîðò
Ապրանքների և ներմուծ-ման սուբսիդիաներ (-) Subsidies on products and imports (-)	144.0	151.3	185.6	237.6	265.4	283.8	362.3	Ñóáñèäèè íà ïðîäóêòû è íà èìïîðò (-)
Ընդամենը Total	**55798.5**	**70082.4**	**84084.9**	**96597.8**	**114354.0**	**131421.8**	**159752.7**	Âñåãî
Օգտագործում Uses								Èñïîëüçîâàíèå
Միջանկյալ սպառում Intermediate consumption	29320.7	36198.7	41254.9	45218.3	52468.2	60630.7	72604.6	Ïðîìåæóòî÷íîå ïîòðåáëåíèå
Համախառն ներքին արդյունքը (շուկայական գներով) Gross domestic product (at market prices)	26477.8	33883.7	42830.0	51379.4	61885.9	70791.0	87148.1	Âàëîâûé âíóòðåííèé ïðîäóêò (â ðûíî÷íûõ öåíàõ)
Ընդամենը Total	**55798.5**	**70082.4**	**84084.9**	**96597.8**	**114354.0**	**131421.8**	**159752.7**	Âñåãî

121. ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՇԻՎ (ընթացիկ գներով)
GENERATION OF INCOME ACCOUNT (at current prices)
Ñ×ÅÒ ÎÁÐÀÇÎÂÀÍÈß ÄÎÕÎÄÎÂ (â òåêóùèõ öåíàõ)

(մլն դրամ)
(mln. drams) (ìëí. äðàì)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Ռեսուրսներ Resources								Ðåñóðñû
Համախառն ներքին արդյունքը շուկայական գներով Gross domestic product at market prices	26477.8	33883.7	42830.0	51379.4	61885.9	70791.0	87148.1	Âàëîâûé âíóòðåííèé ïðîäóêò â ðûíî÷íûõ öåíàõ
Ընդամենը Total	**26477.8**	**33883.7**	**42830.0**	**51379.4**	**61885.9**	70791.0	87148.1	Âñåãî
Օգտագործում Uses								Èñïîëüçîâàíèå

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրություն Compensation of employees	12481.1	14442.2	19240.0	27279.6	31767.8	39970.5	48145.5	Îïëàòà òðóäà íàåìíûõ ðàáîòíèêîâ
Արտադրության և ներմուծման հարկեր Taxes on production and import	1105.7	1450.2	1973.3	3306.8	5314.0	7002.9	8417.9	Íàëîãè íà ïðîèçâîäñòâî è íà èìïîðò
այդ թվում` of which:								â òîì ÷èñëå:
ապրանքների և ներմուծման հարկեր taxes on products and imports	1007.1	1334.3	1810.3	3057.3	5071.5	6844.8	8103.7	íàëîãè íà ïðîäóêòû è íà èìïîðò
արտադրության այլ հարկեր other taxes on production	98.6	115.9	163.0	249.5	242.5	158.1	314.2	äðóãèå íàëîãè íà ïðîèçâîäñòâî
Արտադրության և ներմուծման սուբսիդիաներ (-) Subsidies on production and imports (-)	144.0	151.3	185.6	237.6	265.4	283.8	362.3	Ñóáñèäèè íà ïðîèçâîäñòâî è íà èìïîðò (-)
այդ թվում` of which:								â òîì ÷èñëå:
ապրանքների և ներմուծման սուբսիդիաներ subsidies on products and imports	144.0	151.3	185.6	237.6	265.4	283.8	362.3	ñóáñèäèè íà ïðîäóêòû è íà èìïîðò
Տնտեսության համախառն շահույթ և համախառն խառը եկամուտներ Gross profit of economy and gross mixed income	13035.0	18142.7	21802.3	21030.6	25069.5	24101.4	30946.9	Âàëîâàÿ ïðèáûëü ýêîíîìèêè è âàëîâûå ñìåøàííûå äîõîäû
այդ թվում` of which:								â òîì ÷èñëå:
հիմնական կապիտալի սպառում consumption of fixed capital	1870.2	3050.6	3253.3	3907.8	6309.9	4824.6	6364.3	ïîòðåáëåíèå îñíîâíîãî êàïèòàëà
տնտեսության զուտ շահույթ և զուտ խառը եկամուտներ net profit of economy and net mixed incomes	11164.8	15092.1	18549.0	17122.8	18759.7	19276.8	24582.6	÷èñòàÿ ïðèáûëü ýêîíîìèêè è ÷èñòûå ñìåøàííûå äîõîäû
Ընդամենը Total	**26477.8**	**33883.7**	**42830.0**	**51379.4**	**61885.9**	**70791.0**	**87148.1**	Âñåãî

Հ ԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ԱՃԻ ՏԵՄՊԸ (ՏՈԿՈՍՆԵՐՈՎ՝ ՆԱԽՈՐԴ ՏԱՐՎԱ ՆԿԱՏՄԱՄԲ) 2002-2008թթ.
THE RATE OF DEVELOPMENT GROSS DOMESTIC PRODUCT (IN PERCENT TO PREVIOUS YEAR) AT 2002-2008
ÒÅÌ Ï ÏÐÈÐÎÑÒÀ ÂÀËÎÂÎÃÎ ÂÍÓÒÐÅÍÍÅÃÎ ÏÐÎÄÓÊÒÀ (Â ÏÐÎÖÅÍÒÀÕ Ê ÏÐÅÄÛÄÓÙÅÌÓ ÃÎÄÓ) Â 2002-2008ãã.

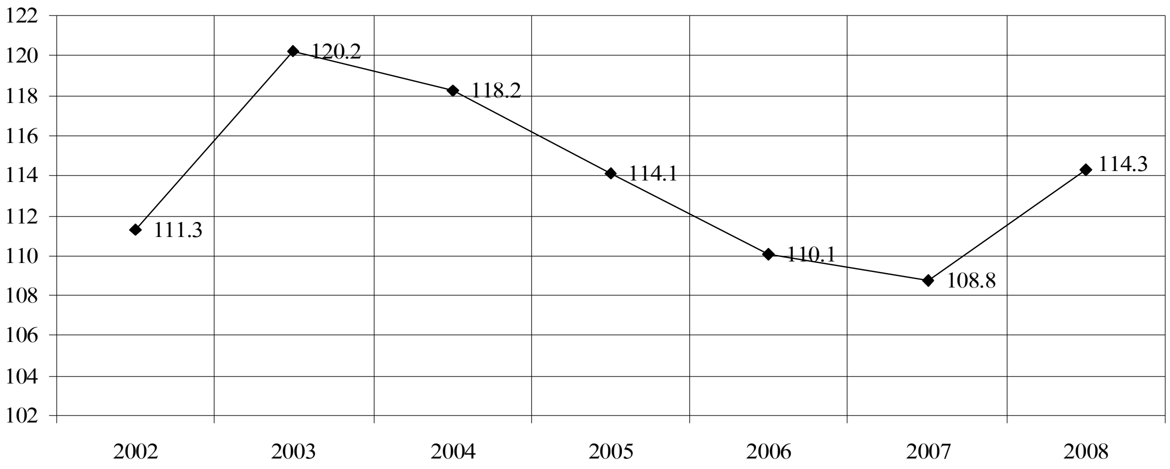
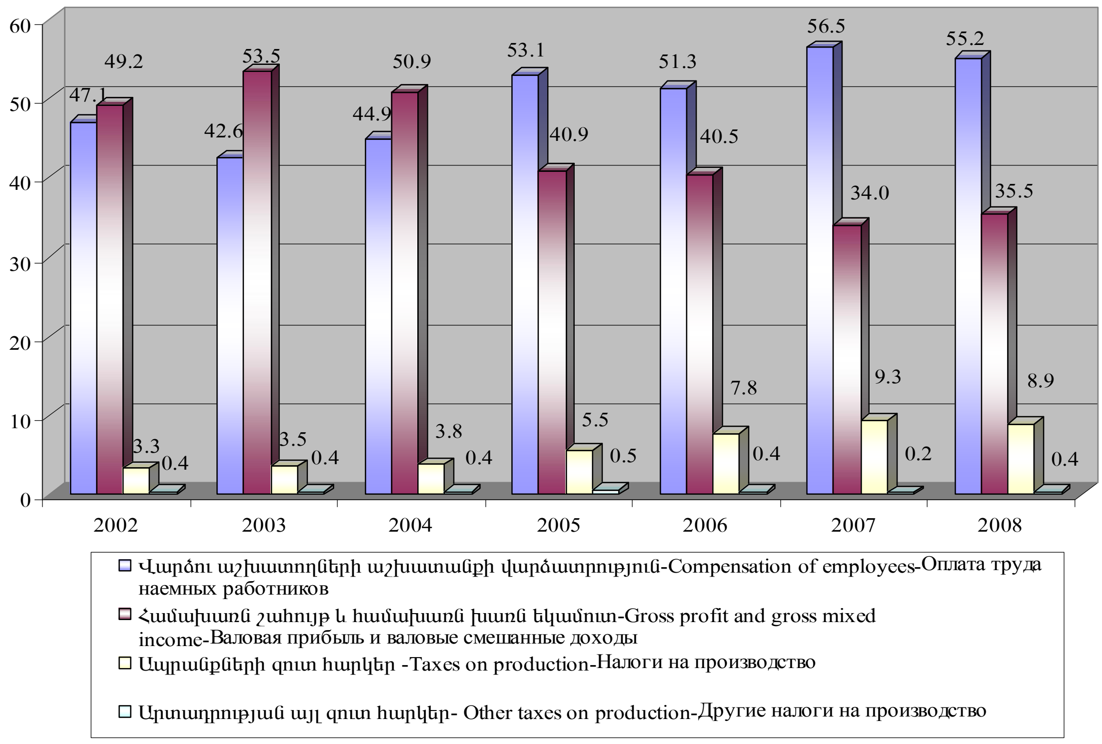
ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՇԻՎ (տոկոսներով ՀՆԱ-ի նկատմամբ)
GENERATION OF INCOME ACCOUNTS (in percents to GDP)
Ñ×ÅÒ ÎÁÐÀÇÎÂÀÍÈß ÄÎÕÎÄÎÂ (ê ÂÂÏ,%)